

תלמוד ישראלי

הדף היומי לילדים

סדר נזיקין | מסכת שבועות, דף מ"ה - מסכת עבודה זרה, דף ג'
פרשת שלח לך | י"ט - כ"ה בסיון תשפ"ה (21-15 ליוני 2025)

הלימוד מוקדש להצלחת חיילי צה"ל, השבת החטופים ורפואת הפצועים

אחינו כל בית ישראל
הנתנים בצרה ובשביה
העומדים בין בים ובין ביבשה
המקום ירחם עליהם
ויציאם מצרה לרחוקה

ומאפלה לאורה
ומשעבוד לגאולה
השתא בעגלא ובזמן קריב
ונאמר אמן

דף מ"ה: הרישום בפנקס מחייב

ליד המכולת של ברוך הלך ונבנה בנין רב-קומות. מדי פעם היה הקבילן שולח את הפועלים אל המכולת שיקחו מצרכים על חשבון המשכורת שלהם. ברוך היה רושם, ופעם בחודש הקבילן היה משלם. יום אחד, אחד הפועלים ביקש מהקבילן את משכורתו, והקבילן אמר לו: "כבר קיבלת... שלחתי אותך אתמול למכולת שתקנה מצרכים באלף שקל".

"לא קניתי!", אמר הפועל. ירדו שניהם אל המכולת, פתח ברוך את קופסת כרטיסי הקלוחות שקונים בהקפה והראה לקבילן, "הנה רשום כאן שהוא קנה אתמול באלף שקל!". מה הדין? התלמוד אומר שהקבילן צריך לשלם אלף שקל גם לפועל וגם לברוך. לברוך עליו לשלם, מפני שברוך כתוב בפנקס שלו, והוא הרי תמיד סמך על מה שכתוב בפנקס של המכולת.

לפועל הוא צריך לשלם עד שיביא הוכחה שהוא קיבל את משכורתו. הפנקס של ברוך מהוה הוכחה עבור הקבילן עצמו אך לא עבור הפועל.

דף מ"ו: לא חושדים באדם שהוא נגב

אם אדם תובע את חברו: "החפץ שנמצא אצלך הוא שלי", הנתבע אינו צריך להביא ראיה שהחפץ שלו, מפני שיש חזקה: "אחזקתי אינשי בנגבי - לא מחזקינו". כלומר: לא חושדים באדם שהוא נגב, מפני שאנשים מפחדים לעשות מעשה נגב. לכן, עצם העובדה שהחפץ נמצא אצל אדם היא ההוכחה הטובה ביותר שהחפץ שלו, שהרי אינו חושדים בו שהוא נגב.

דף מ"ז: משחק בקובייה

משחק בקובייה הוא אדם שמשחק במשחקי מזל והימורים. חז"ל קבעו שאדם כזה פסול לעדות. מדוע? רמ"י בר חמא סובר שכל משתתף במשחק בטוח שהוא ינצח, וכאשר הוא מפסיד, המנצח הוא כנצלן שלוקח את הכסף בלא הסכמת האחרים. לכן הוא פסול לעדות. רב ששת סובר שמשחק בקובייה פסול מפני שהוא מתפרנס מהימורים ואינו עוסק ביישובו של עולם, אינו עוסק במלאכות המועילות לעולם. ומי שעוסק כל היום בהימורים פסול לעדות.

חפשו אותנו בשבוע הספר
בזמן בירושלים או בחל אביב

בקר אותנו באתר
התלמוד הישראלי

מן התלמוד

סדר נזיקין, מסכת שבועות דף מ"ה

והאמרת בעל הבית טרוד בפועליו הוא! הני מיליה
מקמי דלימטי זמן חיובא הוא, כי מטי זמן חיובא -
רמי אנפשיה ומידכר.

מקמי דלימטי - לפני שיגיע

זמן חיובא - זמן החיוב

רמי אנפשיה - מטיל על עצמו (את האחריות)

א

הסבר: אומנם בעל הבית טרוד בפועליו ואינו זוכר תמיד אם שילם להם כבר או לא, אבל זה לפני שהגיע זמן חיוב התשלום. ברגע שהגיע הזמן - הוא לוקח את האחריות ונזכר.

תפילה לשלום חיילי צה"ל:

מי שברך אבותינו
אברהם יצחק ויעקב,
הוא יברך את חילי צבא ההגנה לישראל
ואנשי כחות הבטחון,
העומדים על משמר ארצנו וערי אלהינו,
מגבול הקבנון ועד מדבר מצרים,
ומן הים הגדול עד לבוא הערבה
ובכל מקום שהם, ביבשה באויר ובים.
יתן יי את אויבינו הקמים עלינו
נגפים לפניהם!
הקדוש ברוך הוא ישמר ויציל את חילינו
מכל צרה וצוקה, ומכל נגע ומחלה,
וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם.
ידבר שונאיו תחתיהם,
ויעטרם בכתר ישועה ובעטרת נצחון.
ויקם בהם הכתוב:
"כי יי אליהם ההלך עמכם,
להלחם לכם עם אויביכם להושיע אתכם".
ונאמר: "אמן".

"תלמוד ישראלי" פרויקט חינוכי, קהילתי וחברתי
המנגיש את התלמוד תוך חיזוק והעצמת הקשר
לתרבות ומורשת ישראל.

זמני השבת במוקדי הפעילות בעולם:

ישראל י"ם:	ניו יורק:
כניסת שבת: 19:13	כניסת שבת: 20:11
יציאת שבת: 20:30	יציאת שבת: 21:22
ישראל ת"א:	גרמניה:
כניסת שבת: 19:28	כניסת שבת: 21:08
יציאת שבת: 20:33	יציאת שבת: 22:53

חברותא

★ | מן ההסטוריה

יהודי ההרים בקווקז

יהודי ההרים מהקווקז היו קהילה יהודית גדולה, שהתקיימה באזור הקווקז - בין אירופה לאסיה, באזרבייג'ן ובדגסטן. הם כינו את עצמם "ג'והור" שפירושו "יהודים", ודיברו בשפת הג'והורי. לפי המסורת של הקהילה, הגיעו אבותיהם לשם לאחר חורבן בית ראשון וגלות בבל. בהמשך התחלקו לחמש קבוצות עם הבדלים במיקום ובשפה. לאורך אלפי שנים הם שמרו על היהדות והקפידו על קיום המצוות.

רבים מהם נרצחו במהלך השואה, וחלקם התגייסו לצבא הסובייטי כדי להילחם בנאצים. עלייה מהקווקז לארץ ישראל החלה לפני הקמת המדינה, והעולים משם תרמו מניסיונם כאנשי חקלאות, עבודת כפיים ולוחמים. רבים נוספים עלו בשנות ה-90, וכיום מונה הקהילה בישראל כ-80,000 איש.

מורה ותלמידים בבית ספר יסודי יהודי בקובה, תחילת שנות ה-20 (Wikipedia)

מתפללים

קבוצה של שישה נערים בני 15-16 תכננה לצאת לטיול של כמה ימים בכמה מקומות בצפון הארץ. תוך כדי תכנון הטיול פרצה מחלוקת בין הנערים על אופי הטיול: האם לעשות את כל הנסיעות ממקום למקום בטרמפים או לנסוע בתחבורה ציבורית? הדיון היה סוער.

מצד שני:

חלק מהם טענו שנסיעה בטרמפים עלולה להיות מסוכנת מבחינה ביטחונית, שהרי אינך יודע לאיזה רכב אתה עולה, וגם נסיעה כזו תיקח יותר זמן כי אפשר לחכות לטרמפים הרבה זמן. אפילו אם זה יעלה כסף, עדיף לוותר על חוויות הטרמפים ולנסוע באוטובוס רגיל.

מצד אחד:

חלק מהנערים אמרו שחלק מהחוויה של טיול זה לנסוע בטרמפים, להכיר כל מיני אנשים ומקומות, וגם כמובן לחסוך כסף. ברור שהם ייסעו תמיד ביחד ויקפידו מאוד לעלות רק על טרמפים בטוחים.

מה עתכם?

אם גם אתם נתקלתם בדילמה ו'התפללתם' עליה אתם מוזמנים לשתף אותנו ונפרסם אותה אצלנו בעלון. ניתן לשלוח למייל talmudisraeli@medison.co.il תחת הנושא "דילמה" עם שם משפחה ועיר מגורים וגם אתם תיכנסו להגרלה על פרסים שווים

📍 | על המפה שכונת הקווקזים - בית שמואל בירושלים

שכונת בית שמואל היתה שכונה בירושלים ליד שער שכם, שנקראה גם "שכונת הקווקזים" על שם תושביה, יהודי ההרים הקווקזים. השטח עליו נבנתה נרכש במאה ה-19 על ידי ניסן ב"ק, שרצה להקים שם שכונה חסידית, אולם בנייתה של זו נפסקה באמצע, וחלקים מהשטח נמכרו לעדות אחרות. היהודים ההרריים, שבראשם האחים בצלאל ועשהאל מישאלי, קנו את השטח בשנת 1875 והקימו עליו את שכונת בית שמואל, שכללה 24 מבנים. במהלך פרעות תרפ"ט נטשו התושבים את השכונה, ורובם הצטרפו לקהילה הקווקזית בית ישראל. כיום שטח השכונה כלול בחלקה הערבי של שכונת מוסררה.

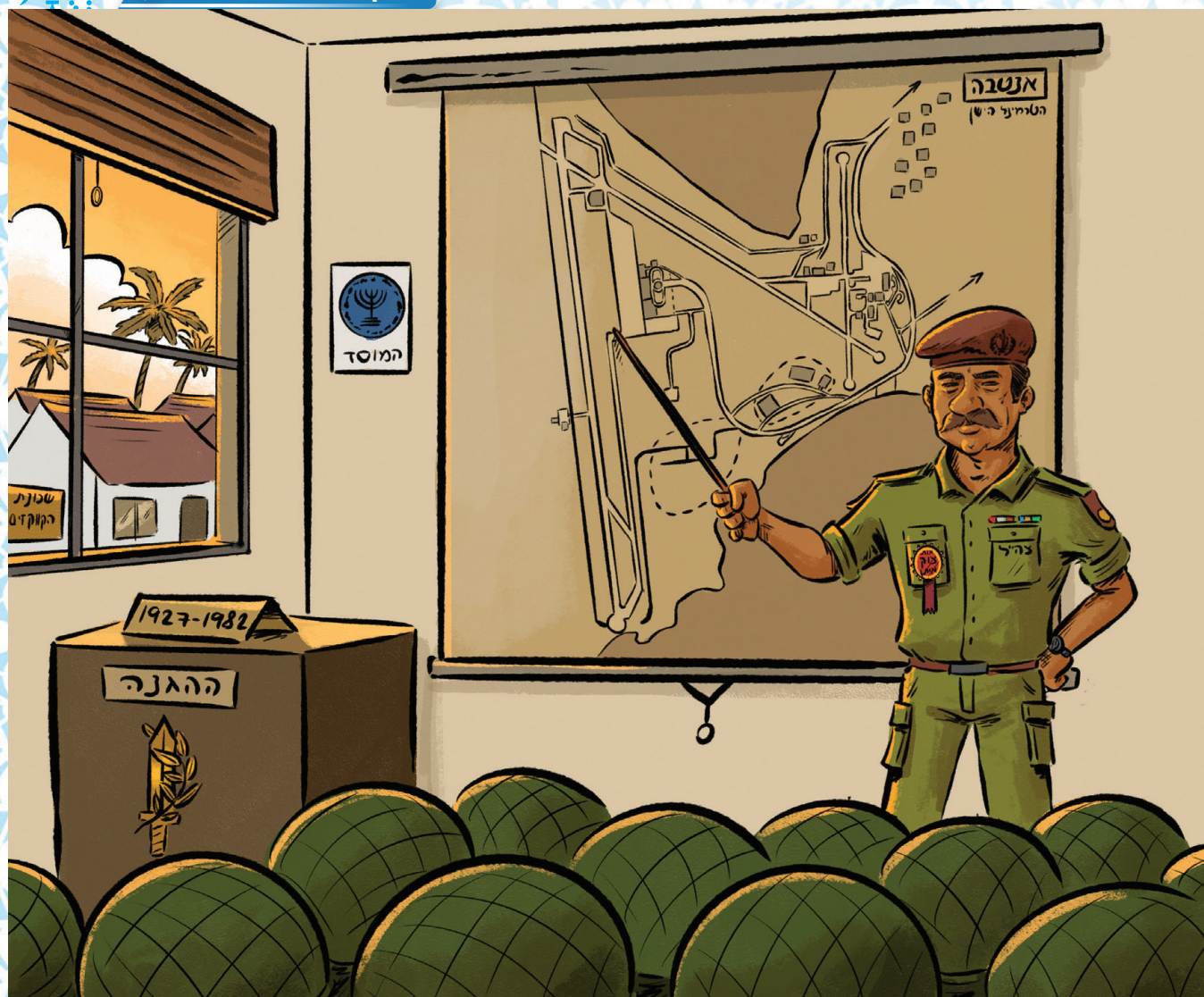
שכונת בית שמואל

👤 | מי אני?

1. ארגון הביון של ישראל.
2. אחראי על השגת מודיעין ומבצעים מחוץ למדינה.
3. הוקם ב-1949 על ידי ראובן שילוח.
4. מבצע פעילויות סודיות רבות, ביניהן חיסול מחבלים.
5. סיסמתו היא: "באין תחבולות יפל עם ותשועה ברב יועץ".

לסוכן

4260	3930	3880	3828	3728	3408	3340	2934	2883	2448	2448	2238	1948	0				
																	
495 חתימת התלמוד	רבי יהודה הנשיא	רבי עקיבא	חורבן ביהמ"ק ה-2	הלל הזקן	-352 הקמת ביהמ"ק ה-2	-560 אסתר המלכה	-422 חורבן ביהמ"ק ה-1 וגלות בבל	חונת ביהמ"ק ה-1	שלמה המלך	דוד המלך	דבורה הנביאה	מתן תורה	-1311 יציאת מצרים	אפרים ומנשה	-1521 בניי במצרים	-1812 אברהם אבינו / שרה	-3760 בריאת העולם
מאות שנה																	

חידה!

הזכרנו ניסיונות שונים שבהם עמדו אבותינו. חברו בין האנשים לבין הניסיונות:

1. אברהם
2. יצחק
3. יוסף
4. דניאל
5. חנניה מישאל ועזריה

- א. מסר את נפשו בעקידה
- ב. הושלך לגוב האריות
- ג. התמודד מול אשת פוטיפר
- ד. הושלכו לכבשן האש
- ה. עזב את ארצו ומולדתו

התבוננו היטב בציור וענו על השאלות הבאות:

1. מי הוא האיש שבציור?
2. מהי המפה מאחוריו ואיך הוא קשור אליה?
3. באיזה עוד גופים ביטחוניים הוא שירת?
4. מהי השכונה הנראית בחלון ואיך הוא קשור אליה?
5. התבוננו היטב בציור - יש בו משהו לא נכון ולא הגיוני - מהו?

מינהל החינוך הדתי,
הפיקוח על הוראת תלמוד ותושבע"פ

חמ"ד של מושג

"בְּאֵין תַּחְבּוּלוֹת יָפֵל עִם, וְתַשׁוּעָה בְּרַב יוֹעֵץ" (סמל המוסד)

"בְּאֵין תַּחְבּוּלוֹת יָפֵל עִם וְתַשׁוּעָה בְּרַב יוֹעֵץ" הוא פסוק מספר משלי (יא). פירושו הוא, שכאשר לא נוקטים בתחבולות במלחמה, עלולים לנחול מפלה, ואילו על ידי ריבוי התייעצויות עם החכמים אפשר להגיע לניצחון ולתשועה.

5780
ה'תש"פ

5778
ה'תשע"ח

5777
ה'תשע"ז

5727
ה'תשכ"ז

5708
ה'תש"ח

5707
ה'תש"ז

5699
ה'תרצ"ט

5657
ה'תר"ץ

5323
ה'רמ"ח

5260
ה'ת"ש

5258
ג'רדש ספרד

4900
ה'רמ"ב

4800
רש"י

4650
רבי סעדיה גאון

4260
ימי הביניים

סדר זיקין | מסכת שבועות דף מ"ח - מסכת עבודה זרה דף ג'

דף מ"ח: "אטו בשופטני עסקינן"?

במשנה כתוב: **"ואלו נשבעין שלא בטענה: השופטני..."**. שואל על כך התלמוד: **"אטו בשופטני עסקינן?"** האם עוסקים כאן במשוגעים? **פיצד יתכן ששופטים נשבעים בלי שאיש טוען כנגדם כלום?** מסביר התלמוד ואומר שכן היא כונת המשנה: **"ואלו נשבעים שלא בטענה ברי אלא בטענת שפא"**.

כונת המשנה ששופט **יכול לחיב את חברו שישבע** שלא לקח כסף מהעסק המשותף, אפילו אם הוא רק חושד בו, אבל אינו בטוח שלקח כסף. מה באמת הסיבה שהוא רשאי להשביעו? מפני שמטבע העולם שותף יכול להרשות לעצמו לקחת כסף מהעסק המשותף בלי לידע את שותפו.

דף מ"ט: שבועת הפס

ישנם שלושה סוגי שבועות:

- א. **שבועות מן התורה** - במקרים מסוימים מחיבת התורה אדם שנתבע לשלם כסף, שישבע שאינו חייב, ואם אינו נשבע - עליו לשלם.
 - ב. **שבועת המשנה** - ישנן שבועות שתיקנו חז"ל, שגם במקרה שעל פי דין תורה מגיע כסף לתובע, עליו להישבע שהוא צודק לפני שהוא לוקח את הכסף.
 - ג. **"שבועת הפס"** - שבועה זו תוקנה בתקופת האמוראים, בקמיו של רב נחמן, שבמקרים מסוימים בית דין משביע את הנתבע שהוא צודק. כלומר: אפילו שמדין תורה אין סיבה להשביע את הנתבע, בית דין משביע אותו.
- שבועה זו תוקנה בקמיו של רב נחמן, לאחר שראו שעקב ירידת הדורות ישנם אנשים שמשקרים ואומרים שאינם חייבים.
- "הפס"** - מלשון להסית את הנתבע להודות, על ידי השבועה.

מסיימים
מסכת שבועות מתחילים
מסכת עבודה זרה!

מסכת עבודה זרה

דף ב': עם ישראל יקבל שכר

לעיתיד לבוא מביא הקב"ה ספר תורה ומניחו בחיקו ואומר: **"מי שעסק בתורה יבוא ויקבל את שכרו"**. מיד מתקבצות כל האומות ודורשות שכר. מלכות רומי באה לקבל שכר. אומר לה ה': **"במה עסקתם?"**, ואנשיה יענו: **"בנינו שוקים, מרחצאות, וגרמנו שיהיה שפע כלכלי, והכל כדי שיעם ישראל יוכלו ללמוד תורה"**. יענה להם הקב"ה: **"שוסים שבעולם, כל מה שעשיתם לצורך עצמכם עשיתם"**.

דף ג': מבחן של אומות העולם

כאשר יראו אומות העולם שיעם ישראל עומד לקבל שכר רב ועצום, הן יאמרו בחוצפתן: **"מי אמר שהם קימו את התורה?"** יאמר להן הקב"ה: **"אתן תעידו על כך"**. יבוא הנה נמרוד הרשע ויעיד **שלאברקם אבינו לא עבד עבודת כוכבים והסכים להיזרק לתור כבשן האש**, תבוא הנה אשת פוטיפר ותעיד **ביוסף שלא רצה לעבור עברה**, יבוא הנה נבוכדנאצר ויעיד **שחנניה, מישאל ועזריה לא הסכימו להשתחוות לצלם שלו**, וכן יבואו עוד ועוד עדים. משיראו כך אומות העולם הן יאמרו לקב"ה: **"גם אנו רוצות לקבל את התורה"**. יאמר להן הקב"ה: **"עכשיו כבר מאוחר"**. הם טרחו כל השנים וקימו את המצוות, עכשיו כשאמתן ראות את השקר שהם מקבלים החלטתן להצטרף? **"ובכל זאת, יאמר הקב"ה: "אתן לכן מצוה קלה, שלא עולה כסף רב, מצוות סוכה, קבה נראה אם תקימו אותה"**. מיד ירוץ כל נוכרי ויקים סוכה, אבל ה' יוציא חמה מנרתיקה ומיד יצאו כל הנוכרים ככעס מסוכתם ויבעטו בה. כך יוכחו הנוכרים בעצמם לדעת שאין הם מסוגלים להכניע את מידותיהם כדי לקיים את התורה.

דבר תורה

תחילת פרשת שלח עוסקת בדיבה הרעה שהוציאו עשרת המרגלים על ארץ ישראל.

מה הוביל לחטאם של המרגלים? מדוע הם כה חששו מהכניסה לארץ ישראל?

כשמתארים המרגלים את מה שהם ראו בארץ ישראל, הם אומרים: **"ושם ראינו את הנפילים בני הענק... ונהי בעינינו כחגבים וכן היינו בעיניהם"**.

תחילת הבעיה היא דווקא בחוסר האמונה של המרגלים **בעצמם**. אדם או קבוצה הממעיטים ומחסירים בגודל הבנת הערך העצמי שלהם **ורואים את עצמם כקטנים** - "כחגבים" - גם נראים ונתפסים כך על ידי אלו הבאים כנגדם.

לכן, דווקא יהושע וכלב, שידעו את גדולת ערכם של עם ישראל והאמינו בצדקת דרכם ובכוחם - הם אלו שלא חששו מאותם בני ענק ואמרו: **"עלה נעלה וירשנו אותה, כי יכול נוכל לה"**.

שאלות חשובות

1. מה הבעיה לשחק בקוביה?
2. מה זה "שופטני"?
3. מדוע יטענו הרומאים שמגיע להם שכר?

בין הפותרים נכונה תיערך הגרלה שבועית* והזוכה בה יזכה בפרס איכותי. את התשובות יש לשלוח עד יום רביעי שלאחר השבת של אותו עלון עד השעה 14:00, למייל talmudhagala@medison.co.il יש לציין את מס' העלון עליו אתם עונים. *בפיקוח רואה חשבון

תשובות - הציור השבועי (עמ' 3)

1. האלוף יקוטיאל אדם ז"ל.
2. זו המפה של הטרימינל באנטבה. האלוף אדם היה בין מפקדי ומתכנני מבצע אנטבה.
3. בהגנה ובמוסד.
4. זו שכונת הקווקזים בתל אביב. מוצא משפחתו של האלוף אדם היה בקווקז.
5. על החזה של האלוף אדם יש אות מבצע "צוק איתן". זה לא אפשרי כי האלוף אדם נהרג בלבנון ב-1982 שנים רבות לפני מבצע "צוק איתן".

תשובות - חידה (עמ' 3)

(תשובות: 1-ה, 2-א, 3-ג, 4-ב, 5-ד)

בחסות תלמודי

Talmudisraeli@Medison.co.il

טל: 03-9250225 פקס: 03-9265608

מייסד ועורך: מאיר יעקבסון

מנהל חינוכי ועורך: אבי רט

י"ר חבר הנאמנים: רח"ח חיים פרייליכמן

תלמוד ישראלי

